

Projecte Educatiu de Centre
INS Montserrat Miró i Vilà de Montcada i Reixac
Aprovat en sessió ordinària del Consell Escolar el 15 de gener de 2014
[PEC v14.02]

PEC de l'INS Montserrat Miró. Index

1. Marc Normatiu.....	3
LEC, Article 91. Projecte educatiu.....	3
LEC, Article 93. Caràcter i projecte educatiu dels centres públics.....	4
LEC, Article 94. Règim jurídic dels projectes educatius dels centres públics.....	4
Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.....	4
Capítol 1. Projecte educatiu del centre.....	4
Article 4. Definició.....	4
Article 5. Contingut.....	5
Article 6. Aprovació i difusió.....	6
2. Context socio-històric. El municipi de Montcada i Reixac.....	7
Breu presentació històrica.....	7
Situació geogràfica del municipi de Montcada i Reixac.....	8
Divisió administrativa, població, demografia.....	8
Vies de comunicació.....	8
Economia del municipi.....	9
Vida cultural.....	9
Centres educatius.....	9
3. L'institut Montserrat Miró i Vilà. Fortaleses i febleses.....	11
3.1. Referència històrica del nostre centre.....	11
3.2. Tipologia de l'alumnat i inscripció.....	12
3.3. La realitat actual del centre: forteses i febleses.....	13
3.3.1. Fortaleses.....	13
Cura de la convivència.....	13
Demanda dels professors de plaça en el centre.....	13
Estabilitat de la plantilla.....	13
Implicació de la plantilla.....	13
Modernització dels recursos TIC.....	14
Bons resultats acadèmics en avaluacions externes.....	14
Demanda d'inscripció.....	14
3.3.2. Febleses.....	14
Edifici deteriorat.....	14
Nou edifici pendent de construcció.....	15
4. Filosofia del Centre. Principis generals de l'ideari.....	17
Caràcter propi del centre.....	17
4.1. Els valors del coneixement.....	17
Qualitat d'ensenyament i excel·lència.....	17
Coneixement i estudi.....	17
Dimensió social del coneixement.....	17
Riquesa de la dimensió individual i personalització de l'ensenyament.....	18
Ensenyament públic.....	18
Llengua catalana.....	18
Llengües estrangeres.....	18
Activitats fora de l'aula.....	18
Tecnologies de la informació i del coneixement.....	19
4.2 Els valors ètics.....	19

Cultura de l'esforç.....	19
Convivència.....	19
Clima de centre.....	19
Pluralisme ideològic i valors democràtics.....	20
Paper de les normes en la defensa dels valors democràtics.....	20
Aconfessionalitat.....	20
Educació no sexista.....	20
Respecte a la multiculturalitat.....	21
Escola participativa.....	21
Encontre cultural.....	21
Encontre amb les empreses.....	21
Valors ambientals.....	21
Neteja i higiene.....	22
Salut.....	22
4.3 Valors de l'orientació pedagògica.....	22
Visió integradora.....	22
Les bones tradicions.....	23
Les bones innovacions.....	23
Adaptació a la complexitat dels alumnes.....	23
Escola inclusiva i atenció a la diversitat.....	23
Avaluació continuada, sumativa i formativa.....	23
Formació permanent del professors.....	24
Programes externs.....	24
Motivació.....	24
Expressió.....	24
Creativitat.....	25
5. Objectius estratègics del centre.....	27
5.1. Objectius en la línia del valor del coneixement.....	27
Millorar els resultats educatius.....	27
5.2. Objectius en la línia dels valors ètics.....	27
Millorar la cohesió social.....	27
5.3. Objectius en la línia de l'orientació pedagògica.....	28
Millorar l'adequació pedagògica dels professors.....	28
5.4. Objectius en la línia de millorar infraestructures i recursos materials.....	28
Millorar les infraestructures i la seguretat del centre.....	28
6. Indicadors de progrés.....	29
Indicadors estables i eventuais.....	29
6.1 Indicadors en la línia del valor del coneixement.....	29
Indicadors qualitat de l'ensenyament.....	29
6.2 Indicadors en la línia dels valors ètics.....	29
Indicadors d'atenció a la convivència i al treball.....	29
6.3 Indicadors en la línia dels valors de l'orientació pedagògica.....	29
Indicadors de diversitat i del seu tractament.....	29
Indicadors de recursos humans.....	30
Indicadors de foment d'activitats culturals i expressives.....	30

1. Marc Normatiu.

El Projecte educatiu de centre es regula en la Llei d'educació i en el Decret d'autonomia de centres educatius.

La **Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació** estableix:

LEC, Article 91. Projecte educatiu

1. Tots els centres vinculats al Servei d'Educació de Catalunya han de disposar de projecte educatiu. En el marc de l'ordenament jurídic, el projecte educatiu, que és la màxima expressió de l'autonomia dels centres educatius, recull la identitat del centre, n'explicita els objectius, n'orienta l'activitat i hi dóna sentit amb la finalitat que els alumnes assoleixin les competències bàsiques i el màxim aprofitament educatiu. El projecte educatiu incorpora el caràcter propi del centre.
2. El projecte educatiu contribueix a impulsar la col·laboració entre els diversos sectors de la comunitat educativa i la relació del centre amb l'entorn social, i ha de tenir en compte, si n'hi ha, els projectes educatius territorials.
3. Per a definir el projecte educatiu s'han de valorar les característiques socials i culturals del context escolar i les necessitats educatives dels alumnes.
4. El projecte educatiu ha de contenir, com a mínim, els elements següents:
 - a) L'aplicació dels criteris d'organització pedagògica, les prioritats i els plantejaments educatius, els procediments d'inclusió i altres actuacions que caracteritzen el centre.
 - b) Els indicadors de progrés pertinents.
 - c) La concreció i el desenvolupament dels currículums.
 - d) Els criteris que defineixen l'estructura organitzativa pròpia.
 - e) El projecte lingüístic, d'acord amb les determinacions del títol II, que es concreta a partir de la realitat sociolingüística de l'entorn.
 - f) El caràcter propi del centre, si n'hi ha.
5. El centre, en exercici de l'autonomia de què gaudeix, pot incorporar al projecte educatiu, a més dels elements a què fa referència l'apartat 4, tots els altres aspectes que, d'acord amb la definició del projecte de l'apartat 1, consideri convenients.
6. El projecte educatiu ha d'estar a disposició de tots els membres de la comunitat educativa.
7. El Departament ha de prestar als centres el suport necessari per a elaborar el projecte educatiu, ha de promoure la coordinació entre els projectes educatius de centres que imparteixen etapes successives a un mateix grup d'alumnes i ha de vetllar per garantir-ne la legalitat.
8. El projecte de direcció dels centres públics ha de desenvolupar el projecte educatiu, d'acord amb el que estableix l'article 144.

LEC, Article 93. Caràcter i projecte educatiu dels centres públics

1. Les administracions han de garantir que els centres públics dels quals són titulars siguin referent de qualitat educativa i d'assoliment dels objectius d'excel·lència i d'equitat que aquesta llei

determina.

2. L'escola pública catalana es defineix com a inclusiva, laica i respectuosa amb la pluralitat, trets definidors del seu caràcter propi.

3. Els centres públics es defineixen d'acord amb els principis de qualitat pedagògica, de direcció responsable, de dedicació i professionalitat docents, d'avaluació, de retiment de comptes, d'implicació de les famílies, de preservació de l'equitat, de cerca de l'excel·lència i de respecte a les idees i les creences dels alumnes i de llurs mares, pares o tutors.

4. Els principis definits pels apartats 2 i 3 inspiren el projecte educatiu que cada centre públic ha d'adoptar en exercici de l'autonomia que aquesta llei li reconeix. En tot cas, el projecte educatiu de cada centre s'ha de comprometre expressament a complir aquests principis i ha de determinar la relació amb els alumnes i les famílies, la implicació activa del centre en l'entorn social i el compromís de cooperació i d'integració plena en la prestació del Servei d'Educació de Catalunya.

LEC, Article 94. Règim jurídic dels projectes educatius dels centres públics

1. La formulació dels projectes educatius dels centres públics correspon al claustre del professorat, a iniciativa del director o directora i amb la participació dels professionals d'atenció educativa. L'aprovació del projecte educatiu correspon al consell escolar.

2. Correspon al director o directora posar el projecte educatiu a disposició de l'Administració educativa, que n'ha de requerir la modificació en cas que no s'ajusti a l'ordenament.

3. L'Administració educativa ha d'estimular i orientar la definició dels projectes educatius dels centres de nova creació i de tots els altres centres que no en disposin.

Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius

Aquest decret estableix:

Capítol 1. Projecte educatiu del centre

Article 4. Definició

1. El projecte educatiu recull la **identitat** del centre, n'explicita els **objectius**, n'orienta l'activitat i li dóna sentit amb la finalitat que l'alumnat assoleixi les competències bàsiques i, més en general, el màxim aprofitament educatiu.

2. El projecte educatiu contribueix a impulsar la **col·laboració** entre els diversos sectors de la comunitat educativa i la relació entre el centre i l'entorn social. El projecte educatiu ha de tenir en compte, si n'hi ha, els projectes educatius territorials.

3. Per definir o actualitzar el projecte educatiu, cada centre ha de tenir en compte les **característiques socials** i culturals del context escolar i, quan escaigui, de l'entorn productiu, i preveure les necessitats educatives de l'alumnat.

Article 5. Contingut

1. El projecte educatiu de cada centre recull i, si escau, desenvolupa el **caràcter propi** del centre definit per la titularitat. El caràcter propi ha de respectar els principis rectors del sistema educatiu i per als centres de titularitat pública, el caràcter propi és el definit a l'article 93 de la Llei d'educació. A més, el projecte educatiu ha de contenir, com a mínim, els aspectes que s'indiquen a continuació,

amb les precisions que s'estableixen en aquest Decret:

a) L'aplicació dels **criteris d'organització pedagògica**, les prioritats i els plantejaments educatius, els procediments d'inclusió educativa, els valors i objectius que regeixen l'aprenentatge de la convivència i altres actuacions que caracteritzen el centre.

b) Els **indicadors de progrés** pertinents, que han de referir-se a elements de context, recursos, processos i resultats i que han de ser revisables periòdicament en funció dels resultats de l'avaluació del centre. En qualsevol cas, se n'han d'incorporar de relatius a resultats o rendiments acadèmics d'acord amb el que determini l'Agència d'Avaluació i Prospectiva de l'Educació.

c) La concreció i el desenvolupament dels **currículums**, els criteris que orientin l'atenció a la **diversitat** i els que han d'orientar les **mesures organitzatives**, sempre d'acord amb els principis de l'educació inclusiva i de la coeducació. Quan els ensenyaments impartits pel centre prevegin en el seu currículum formació en centres de treball, les concrecions curriculars que faci el centre han de contemplar també l'especificitat d'aquesta formació. En tot cas, el centre ha de mantenir la concreció dels currículums a disposició de l'Administració educativa per tal que aquesta en pugui comprovar l'ajustament als mínims curriculars que garanteixen la validesa dels títols corresponents als ensenyaments reglats impartits.

d) Els criteris que defineixen l'**estructura organitzativa** pròpia.

e) El **projecte lingüístic**, que s'ha de concretar a partir de la realitat sociolingüística de l'entorn i d'acord amb el règim lingüístic del sistema educatiu establert a les lleis. El projecte lingüístic dóna criteri amb relació al tractament i l'ús de les llengües en el centre i recull els aspectes que determinen les lleis sobre la utilització normal del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge, així com la continuïtat i la coherència educatives, pel que fa als usos lingüístics, en els serveis escolars i en les activitats organitzades per les associacions de mares i pares d'alumnes. El projecte lingüístic també dóna criteri sobre l'aprenentatge de les dues llengües oficials i de les llengües estrangeres. Així mateix, determina quina llengua estrangera s'imparteix com a primera i quina o quines com a segones. Quan, d'acord amb el projecte lingüístic, el centre acordi impartir continguts curriculars en alguna de les llengües estrangeres, ha d'obtenir autorització del Departament d'Educació.

2. El centre pot introduir en el projecte educatiu tots els **altres aspectes** que, d'acord amb la definició de projecte establerta a l'article 4 i amb els altres preceptes d'aquest Decret, consideri pertinents.

3. El conjunt de normes d'organització i funcionament del centre a què fa referència el capítol 3 d'aquest títol han de ser **coherents amb els principis**, valors, objectius i criteris educatius que el centre determini en el seu projecte educatiu.

Article 6. Aprovació i difusió

1. Els procediments de formulació i aprovació dels projectes educatius s'han d'ajustar, respectivament per als centres públics i privats concertats, al que estableixen els articles 94.1 i 95.1 de la Llei d'educació.

2. Els criteris pedagògics del projecte educatiu del centre regeixen i orienten l'activitat professional de tot el personal que hi treballa. El centre ha d'establir mesures i instruments d'acollida i formació que **facilitin el coneixement** del projecte educatiu als professionals que s'hi incorporin.

3. Les famílies i la resta de persones membres de la comunitat escolar tenen dret a conèixer el projecte educatiu del centre. Amb aquests efectes, cada centre ha de mantenir el seu projecte educatiu a **disposició** de totes les persones membres de la **comunitat educativa** i facilitar-los-en el coneixement.

2. Context socio-històric. El municipi de Montcada i Reixac.

Breu presentació històrica.

El municipi de Montcada, es va formar a partir de la unió dels antics termes parroquials de Sant Pere de Reixac i de Santa Engràcia de Montcada. De l'any 924 daten les primeres notícies d'assentaments pagesos situats a la serralada de Marina: Reixac, Ventenac i Timinum situats a l'entorn de l'església de Sant Pere i de Santa Engràcia. A finals del segle X es documenten els primers molins fariners situats a la plana del Ripoll. El primer testimoni del castell de Montcada, que s'alçava dalt del turó del mateix nom, dominant l'antiga via romana i el camí ral, és del 1023 amb la forma "Montekandamo".

Fou el lloc d'origen de la famosa família Montcada i centre de la baronia de Montcada, que el 1390 passà a ésser propietat de la ciutat de Barcelona.

El 1713 el castell de Montcada fou demolit per ordre de Felip V per evitar que els catalans el poguessin tornar a utilitzar contra els castellans després de la Guerra de Successió.

L'ermita de Ntra. Sra. es documenta al 1134, al costat del castell (esmentada ja el 1134); subsistí fins el 1808, que fou enderrocada per les tropes napoleòniques durant la Guerra del francès (el 1908 fou bastit un nou santuari desfet a la instal·lació, el 1917, de la fàbrica Asland).

Del terme de Montcada derivava l'aigua del Besòs a través d'un aqüeducte romà i posteriorment pel famós rec Comtal, que alimentava els molins de Barcelona durant tota l'Edat Mitjana. Al s. XV eren coneguts els adobers i els vidriers de Montcada, que aprofitaven l'abundància d'aigua del terme; als ss. XVI i XVII hom hi constata la fabricació de paper. També s'ha de destacar la importància que Montcada va tenir com a cruïlla de camins i vila de posta. Quan les aigües superficials del Besòs van començar a escassejar el 1778, es va construir una mina, actual Reixagó, que portava les aigües des de la Sèquia Comtal. El 1876 l'aigua a Barcelona va tornar a escassejar i es van obrir tres pous a Can Sant Joan, donant lloc a l'Edifici de la Casa de les Aigües, una veritable joia patrimonial del modernisme i de la revolució industrial a Catalunya. La riquesa aquífera de Montcada va afavorir el desenvolupament de Montcada i de les poblacions de l'entorn. Es per això que l'aigua de Montcada ha estat utilitzada com arma política en temps de guerra (talls del Rec Comtal i de subministrament d'aigua a Barcelona), i com atractiu turístic i cultural en temps de pau (La Montcada de les mil fonts i d'estiueig).

L'arribada del ferrocarril a mitjans del segle XIX va significar un important avenç en l'activitat econòmica i social del poble el qual ja des de l'antiguitat era una important cruïlla de camins entre Barcelona i el Vallès. Seran els dos elements principals a Montcada: l'aigua i les comunicacions els que donaran pas a la Montcada industrial. La instal·lació de la fàbrica de ciment Asland, el 1917, marcà l'inici de la industrialització del municipi (Ferrer i Bernades el 1930, Aismalíbar el 1934).

Des dels anys cinquanta fou afectada per l'onada immigratòria de la regió de Barcelona, que desbordà la vila i motivà la creació de nous nuclis i el creixement d'altres i la pèrdua de la vida tradicional de poble. Al decenni 1950-60 hi hagué un nou gran impuls industrial (tallers mecànics, petites i mitjanes indústries), continuat en 1960-70 amb un altre grup de noves fàbriques, com Levivier, Bosuga, Ignis, Prebetong, etc. A l'actualitat i entre d'altres destaquen els polígons de Can Cuiàs, La Ferreria, Foinvasa, Pla d'en Coll i Tapioles.

Situació geogràfica del municipi de Montcada i Reixac

En l'actualitat el municipi de Montcada i Reixac és una vila i municipi de la comarca del Vallès

Occidental. Té una extensió de 23,44 km², i està situat a l'extrem SE de la comarca. Es troba al límit amb el Vallès Oriental i amb el Barcelonès, al nord del pas de Finestrelles, per on el Besòs s'obre pas a través de la Serralada Litoral vers el pla de Barcelona.

Forma part de l'àrea metropolitana de Barcelona. Limita amb els municipis de Barcelona, Cerdanyola del Vallès, Santa Coloma de Gramenet, Badalona, Ripollet, Sant Fost de Campsentelles, Mollet del Vallès i La Llagosta.

El municipi té, a més, un enclavament de 0,5 km² d'extensió anomenat l'Estany de Gallecs, situat entre els termes de Mollet i Palau-solità i Plegamans, l'entorn del qual fou declarat espai natural el 2004.

El terme de Montcada i Reixac té una part plana al nord i una part més accidentada, corresponent a la Serralada Litoral. Altres relleus del terme són el turó de Montcada (296 m), on hi hagué el castell, i el de Reixac, a l'esquerra del riu, on hi ha l'antiga parròquia de Sant Pere de Reixac.

Divisió administrativa, població, demografia

El municipi està format pels següents barris: Can Cuiàs, Can Pomada, Can Sant Joan (Bifurcació), Montcada Nova, Font Pudenta, La Ribera, Mas Duran, Mas Rampinyo, Montcada Centre, Terra Nostra (Santa Maria de Montcada) i Vallençana-Reixac.

La població de Montcada i Reixac l'any 2012 és 34.689 hab. La superfície de 23,4 km² i la densitat de població de 1.482,44 hab/km².

Vies de comunicació

Montcada i Reixac s'estableix com un punt clau en els enllaços ferroviaris de Barcelona, transcorrent per l'esmentada localitat tres línies ferroviàries. La ciutat compta amb cinc estacions de ferrocarril en actiu (Montcada Bifurcació, Montcada i Reixac-Manresa, Montcada i Reixac Santa Maria, Montcada-Ripollet i Montcada i Reixac). Des de 2003 hi ha també una estació de Metro de Barcelona en el terme municipal (a Can Cuiàs).

Drenen el terme, el riu Ripoll i el seu afluent la riera de Sant Cugat. La part meridional del municipi és accidentada per la Serralada Litoral. El sector més pla s'estén principalment al nord, en plena depressió del Vallès.

Tanmateix, el que ha condicionat l'evolució del municipi és el corredor natural obert pel riu, que comunica el Vallès i una bona part de la Catalunya interior amb Barcelona. Això fan que per aquest corredor passin tres línies de ferrocarril (a Portbou, a Puigcerdà i a Lleida), tres autopistes (a la Jonquera, a Terrassa i a Vic), tres carreteres importants (a Terrassa, a Puigcerdà i a la Roca del Vallès) aprofiten aquest pas i han dividit el creixement urbà en nuclis mal comunicats entre ells.

Les principals vies de comunicació són les autopistes C-33, que s'uneix a la AP-7 vora Montmeló, i la C-58 en direcció Terrassa. Paral·lela a la primera passa la carretera C-17 de Barcelona a Ripoll, i a la segona la N-150, cap a Terrassa. La carretera local entre Santa Coloma de Gramenet i la Roca del Vallès recorre el terme a l'esquerra del Besòs. Pel municipi també passen tres línies de ferrocarril, la de Portbou, la de Puigcerdà i la de Lleida, i hi ha tres estacions de passatgers.

Economia del municipi

La indústria és la base econòmica del municipi i ha desbancat l'economia tradicional de Montcada i Reixac que s'havia basat sempre en l'agricultura: vinya, blat, patates, maduixa i arbres fruiters.

L'evolució històrica del municipi i el seu creixement en l'època contemporània han estat influïts per dos grans factors: 1) la seva situació, en el corredor natural que ha obert el Besòs, via d'accés a Barcelona des de l'interior de Catalunya per aquesta part del Vallès (portell de Montcada), i 2) la seva riquesa aquífera.

L'economia tradicional de Montcada era bàsicament agrícola, basada en el cultiu de la vinya, el blat, les patates, les maduixes i els arbres fruiters. Modernament, les feines del camp es troben en franca recessió i les escasses explotacions es troben a la vora del riu, on es conreen bàsicament cereals (ordi, civada i blat), farratge i lleguminoses. Pel que fa a la ramaderia, sense gaire presència, destaca la cria de bestiar porcí i boví.

La industrialització s'inicià l'any 1917 amb la instal·lació de la fàbrica de ciment Asland, que extreu la primera matèria del turó de Montcada. Continuà amb les fàbriques Ferrer i Bernades el 1930 i Aismalíbar el 1934. A poc a poc, anaren apareixent nous nuclis industrials, com el polígon del Pla d'en Coll amb la factoria Nissan Motor Ibèrica, el de l'avinguda de la Ribera amb la fàbrica Valentine, el de la Ferreria, el del Pla d'en Coll, el de Mas Duran i el de Can Cuiàs. Modernament, la indústria, juntament amb els serveis, ha esdevingut el motor econòmic del municipi i aglutina gairebé la meitat de la seva població ocupada, repartida entre els sectors metal·lúrgic, químic, de la construcció, tèxtil i del plàstic, principalment. L'any 2005 s'inaugurà la planta de reciclatge Ecoparc-2.

El barri del Mas Rampinyo, al N del municipi, on es concentraven un important número de masies, es formà al costat d'una variant de la carretera de Ribes on ja a principis del segle XX algunes construccions ja resseguien el camí. Serà la construcció de la fàbrica Aismalíbar, el 1934 i les cases de l'Asland al 1945 les que potenciïn el desenvolupament urbanístic del barri. Encara que és un barri d'habitatges i industrial, sorgit en l'època de màxima eufòria industrial, encara conserva edificis de caràcter sociocultural com La Unió o de caràcter agrícola com l'antic Sindicat agrícola. També entre Ripollet i el Mas rampinyo hi ha el petit barri de Can Pomada o del Gurugú.

Vida cultural

Hi ha tot un seguit d'associacions i entitats que són al capdavant de la vida associativa i cultural de la població. Pel que fa a les entitats culturals, destaca el Museu Municipal de les Maleses, fundat l'any 1982, per interès popular i com a experiència didàctica de l'INS Montserrat Miró. El seu fons està format bàsicament pels materials arqueològics procedents de campanyes d'excavacions realitzades al poblat ibèric de les Maleses, situat al cim del mateix nom i datables als segles IV-III aC.

Centres educatius

Montcada i Reixac compta amb una extensa oferta educativa. A nivell de primària compta amb 7 escoles públiques i 3 centres concertats distribuïts per zones de influència en 3 centres públics de secundària i 2 centres concertats que ofereixen l'educació secundària obligatòria.

A nivell de batxillerat i cicles formatius són els centres públics els que tenen l'oferta majoritària, tot i que el centre concertat La Salle també ofereix una formació acadèmica a nivell de batxillerat.

3. L'institut Montserrat Miró i Vilà. Fortaleses i febleses.

3.1. Referència històrica del nostre centre.

L'institut Montserrat Miró i Vilà compta amb una llarga trajectòria educativa com a centre públic, amb més de 43 anys d'història.

Neix a Montcada i Reixac com a institut públic l'any 1970.

El BOE del 24 de juliol de 1970, nº 176 conté el *decreto 2190/1970* de 9 de juliol on s'anuncia la creació d'un *Instituto Nacional de Enseñanza Media en Montcada-Rexach (Barcelona)*. El posterior BOE del 24 d'agost de 1970, nº 202, pàg. 13810, anuncia una llista de 60 *Institutos Nacionales de Enseñanza Media* que han de començar la seva activitat administrativa el proper 1 de setembre del 1970, i les activitats acadèmiques l'1 d'octubre. En aquesta llista ja s'esmenta en el nº 39 el de *Montcada-Rexach (Barcelona)*, *mixto*. La resta de l'Ordre del BOE, signada pel sr. Villar Palasí, Director general de Enseñanza Media y Profesional, detalla alguns extrems de la presa de posició dels directors i catedràtics i professors respectius.

L'institut s'ubica al carrer Carrerada, al barri de Montcada Nova. Sorgeix amb la intenció de donar resposta a la necessitat de consolidar un centre públic al municipi, ja que fins aleshores l'oferta acadèmica conjunta de Batxillerat i COU no existia. L'únic referent de secundària era la Salle Montcada, una escola religiosa on s'estudiava fins a 6è de Batxillerat Superior. Si l'alumnat volia seguir estudis superiors s'havia de desplaçar a Barcelona, continuant amb la línia d'escola religiosa, o a l'institut de Cerdanyola, fins que no es va inaugurar el nostre centre.

Inicià doncs la seva formació acadèmica amb els estudis de Batxillerat Elemental i l'antic INBAD (seu de proves especials i d'estudis a distància) el curs 1970-71. Es matriculaven alumnes lliures i alumnes de centres externs, com per exemple de Ripollet.

Una vegada consolidats els primers anys, l'institut va començar a ser el referent de la zona. Alumnes de La Llagosta, Mollet, Santa Perpètua, Caldes de Montbui, Polinyà, Torre Baró, etc., formen part dels més de 4000 expedients acadèmics que té el centre. S'han impartit classes corresponents a les formacions acadèmiques dels successius sistemes educatius: des del Batxillerat Elemental, el Batxillerat Superior, el COU, el Batxillerat Unificat Polivalent (BUP) i, finalment, amb els actuals sistemes LOGSE i LOE, l'Educació Secundària Obligatòria (ESO) i el Batxillerat. Fins al curs 2008-09 va oferir també classes de Batxillerat en règim de nocturn.

Fins al juliol de 1991 el centre no va tenir un nom propi específic. Rebia com a denominació genèrica el d'Institut de Batxillerat que s'entenia pel context com el propi del municipi i apareixia a vegades com a "Institut de Montcada i Reixac". Aleshores l'Administració va exigir una denominació pròpia, atès que ja hi havia dos instituts públics més al municipi. Després de consultades diverses propostes de la comunitat educativa durant el curs 1990-91 i valorades totes les opcions, finalment es va considerar que el centre mantingués el seu nom vinculat al de la població. Així, el 3 de juliol de 1991, al DOGC núm. 1462, es resol denominar-lo "Institut Montcada i Reixac".

La mort sobtada, l'any 1999, de la professora Montserrat Miró i Vilà, una companya nascuda i arrelada al municipi de Montcada i Reixac, va promoure l'homenatge a la persona però també a la tasca de professor d'institut amb la iniciativa de posar-li el seu nom precisament a l'institut. Durant el curs 2000/2001 el centre es passa a denominar "Institut d'Ensenyament Secundari Montserrat Miró i Vilà", que és el que actualment manté.

Dels espais del centre destaquem la nostra biblioteca que rep el nom de Biblioteca Elvira Montes des de l'any 2006, en honor d'una professora carismàtica i emblemàtica per al centre que va dedicar la seva vida a l'ensenyament de la química i durant els últims seus anys va dirigir desinteressadament la biblioteca.

El nostre centre sempre ha treballat amb el compromís d'impartir un ensenyament de qualitat i mantenir un bon clima de convivència que el propiciï. Comptem, a més, amb un equip de professionals estable i qualificat, en formació contínua, la qual cosa reverteix en una llarga tradició de bons resultats acadèmics.

Actualment els aproximadament 500 alumnes que hi estudien formen part de l'Ensenyament Secundari Obligatori i el Batxillerat (en les modalitats de Ciències i Tecnologia, i Humanitats i Ciències Socials). La plantilla del centre està formada per 50 professors/es aproximadament i 4 membres del Personal d'Administració i Serveis, comptant amb un elevat índex d'estabilitat per part de tots dos sectors.

Són molts els joves, adults, professors, mares i pares, personal de consergeria i d'administració, de manteniment i neteja que han passejat pels nostres passadissos, aules i espais més emblemàtics. En relació als alumnes, objectiu final de la feina, a hores d'ara ja comptem en el nostre haver amb un nombre considerable de bons professionals en camps molt diversos com la investigació científica, les arts escèniques i musicals, el món de l'empresa en general o la política, i que són el major orgull dels professors de la casa.

3.2. Tipologia de l'alumnat i inscripció

La tipologia de l'alumnat del nostre centre està lligada majoritàriament a la tipologia de la població de les zones d'influència. L'accés als centres de secundària des de la primària segueix la normativa anual que dissenya el Departament d'Ensenyament (Procediment de Preinscripció i Matrícula). Aquest disseny s'aplica tenint en compte la zonificació i adscripció establertes pel propi Departament que ha escoltat les propostes de l'Ajuntament de Montcada i Reixac i dels centres.

Actualment, la zonificació contempla 3 zones (A, B i C) separades per barreres físiques (la via fèrria, la riera de Sant Cugat). A més, totes les escoles públiques de primària estan adscrites a tots els instituts públics de secundària. Malgrat això, per proximitat, els barris que nodreixen d'alumnes principalment el nostre centre són els barris i zones de Montcada Nova, Mas Rampinyo, Pla d'en Coll, Can Pomada i Mas Duran. Les zones del Pla d'en Coll i Mas Duran són zones noves, de població relativament jove i amb vivendes de nova construcció.

Les dades de distribució de la població per part de l'Ajuntament preveuen d'entrada l'assignació d'un 30% de la població per a cada centre públic. Aquesta previsió, tanmateix, no s'acompleix perquè part de la població queda absorbida pels centres concertats i privats. No obstant això, els darrers anys el nostre centre escolaritza aproximadament el 40% de la població de secundària pública en els nivells d'ESO.

Hem de tenir en compte l'elevat grau d'interès per part de la població d'escolaritzar els seus fills i filles al nostre centre, fet que comporta que any rere any el nombre de famílies que volen inscriure als seus fills al nostre centre superi les places ofertades i, en els darrers cursos, gairebé el 20% de la preinscripció de 1r d'ESO del nostre centre és derivada a altres centres del municipi.

Pel que fa a la tipologia de famílies, comptem amb tres dades: 1) l'últim estudi municipal en relació al nivell d'estudis de la població de Montcada i Reixac (2001) deixava un índex per sota de la mitjana a Catalunya pel que fa als estudis universitaris dels pares; 2) actualment la dada més

significativa és precisament l'esmentat interès de les famílies per triar el nostre centre; 3) pel que fa al nivell de renda de la població de la nostra zona d'influència queda establerta en estàndards mitjans.

3.3. La realitat actual del centre: forteses i febleses.

El nostre itinerari històric dins de la vida del municipi ha sedimentat, com és lògic, una sèrie de punts forts que cal no perdre i de punts febles que cal millorar i que han d'orientar els objectius en el futur més proper.

3.3.1. Fortaleses.

Cura de la convivència.

El clima de centre, la bona convivència i el control de la indisciplina constitueixen segurament una de les coses que han anat millor durant tota la història del nostre institut, i una de les claus que expliquen altres aspectes positius. La demanda de disciplina, integrada en un context de valoració de la bona convivència, l'hem entès sempre com un mitjà per a la resta de les fites que ens proposem ja que simplement ens ha permès treballar bé.

Demanda dels professors de plaça en el centre

Un tret que el temps permet constatar, més enllà dels canvis d'equip directiu i d'equips docents, és l'estabilitat del professorat. Els qui porten molts anys s'hi troben raonablement a gust i es constata que molts professors amb plaça provisional, o bé interins o substituïts que aconsegueixen la seva feina durant un període transitori, demanen poder-s'hi quedar. El grau d'acceptació i el desig de quedar-s'hi van moltes vegades unides al coneixement i experiència laboral d'aquests professors que han rondat per diversos centres. Molt habitualment, els professors més joves valoren molt positivament la convivència i el règim de control de la indisciplina que troben i el fet de sentir-se recolzats pel centre en el necessari respecte al professor per part dels alumnes.

Estabilitat de la plantilla

L'existència d'una plantilla fixa, d'un nucli molt estable, en la mesura que permet conèixer l'estil de docència individual d'uns i altres, i en la mesura que enforteix els lligams personals d'amistat facilita l'eficàcia dels equips, la possibilitat d'elaborar projectes i l'acció concertada sobre els problemes. Els nuclis estables, actuant com a transmissors de les tradicions de centre o de la cultura de centre, permeten integrar els nous professors sense haver-ho d'inventar tot de vell nou cada curs.

Implicació de la plantilla

A més, el coneixement mutu dels professors és un coneixement real de les persones reals i per tant va a favor d'una implicació real i efectiva -que resulta molt diferent dels entusiasmes més o menys idealitzats que se susciten a vegades en equips per estrenar.

Modernització dels recursos TIC

Tot i que el nostre institut no pot presumir dels seus equipaments i que això, en conjunt, figura com a feblesa, cal remarcar com a tret positiu que durant aquests anys hem fet front a la degradació de

les instal·lacions modernitzant els nostres recursos TIC tot el que hem pogut: la totalitat de les aules-base (aula del grup) i les aules específiques (tecnologia, laboratori, dibuix...) estan equipades amb equips informàtics, canons de projecció i accés a la xarxa; tenim alguna pissarra electrònica; tenim intranet de centre, web pròpia i un moodle que cada dia resulta més actiu. Els professors han rebut diversos cursos de formació en moodle de resultes dels quals el treball amb aquests recursos s'està ampliant cada cop més (notes informatives, exàmens per moodle, qüestionaris, baixades de textos, exercicis, enllaços a pàgines web, fòrums...)

Bons resultats acadèmics en avaluacions externes

Segurament com a resultat dels punts forts esmentats -cura de la convivència, demanda de plaça, estabilitat i implicació de la plantilla, modernització del recursos TIC- obtenim uns resultats acadèmics que són raonablement bons en relació al medi social en què exercim la nostra feina. Més enllà de la impressió que puguem tenir uns i altres sobre com resulta la qualitat de la nostra feina -a vegades exageradament negativa i en moments fent volar coloms injustificadament- tenim els últims resultats de proves d'avaluació externa que permeten trobar el nostre lloc just: en les Competències bàsiques de 4t d'ESO, estem per damunt de la mitjana de Catalunya i damunt de la mitjana del Municipi. Normalment, en les proves de PAU obtenim una nota superior a la mitjana.

Demanda d'inscripció.

Com a indicador més optimista i una de les forteses més destacades del nostre centre tenim la demanda de inscripció per part de les famílies. Curs rere curs, i des de fa anys, el nombre de sol·licituds supera el nombre de places disponibles que han estat assignades per l'Administració per al 1r curs. Percebem en aquest interès un reconeixement a la nostra feina, tot tenint en compte que l'oferta global de places en el poble és ample i suficient.

3.3.2. Febleses.

Edifici deteriorat

Segurament el tret més cridaner del nostre centre, i que resulta una mica xocant en relació a la demanda de places, és el grau de deteriorament i vellesa de l'edifici. En efecte, l'edifici ha estat modificat diverses vegades amb ampliacions i reformes, i més recentment s'hi han instal·lat dos mòduls prefabricats en la zona verda. Les deficiències més acusades dels serveis (calefacció, electricitat, aigua, lavabos, pintura...) s'han anat apedaçant tot aquests anys. Pel que fa als espais disponibles s'han fet autèntics esforços d'imaginació per redistribuir-los a fi de treure'ls-hi el major rendiment: s'han reciclat espais d'arxiu en despatxos útils, s'han reconvertit departaments grans en aules, etc. Entre aquestes maniobres, fa molts anys, amb l'arribada de l'ESO, va desaparèixer l'aula magna per tal de redistribuir espais i encabir les noves aules d'informàtica i tecnologia; o més recentment l'antic gimnàs van cedir pas a tres aules noves... etc. Malgrat aquest esforç de maximitzar recursos, persisteixen problemes estructurals i de seguretat de difícil solució com ara bé:

- aules petites
- passadissos estrets
- laboratoris amb equips envellits
- desaparició del gimnàs i necessitat de traslladar els alumnes al Pavelló municipal a les hores

d'educació física.

-manca d'un aula magna o un saló d'actes -que obliga a traslladar alguns actes solemnes a l'auditori municipal o a la Unió de Mas Rampinyo-

Nou edifici pendent de construcció

Tots els problemes d'infraestructures s'havien de resoldre conjuntament i de cop tacada amb la construcció d'un edifici nou. Després d'un període llarg de reunions es van arribar a acords amb la Administració i amb l'Ajuntament. El projecte tenia ubicació en el lloc adient -les pistes d'atletisme al costat del pavelló Miquel Poblet- i semblava que rebia l'impuls definitiu. Es va licitar, aprovar i pressupostar. Teníem disponibles els plànols del nou edifici, els terrenys estaven a punt per rebre les màquines i començar les obres i fins i tot hi havia unes dates programades. Però en el curs 2010-11, degut a la crisi econòmica, el projecte, tot i la seva prioritat en els plans d'obres públiques del Departament d'Ensenyament, va quedar aparcad i vam haver d'assumir que durant un període de duració indefinida hauríem de continuar en les dependències de sempre, al carrer Carrerada.

4. Filosofia del Centre. Principis generals de l'ideari.

Caràcter propi del centre

El caràcter propi del centre queda definit amb els valors que ha sabut mantenir al llarg dels anys juntament amb les actualitzacions d'aquests valors que ha portat el transcurs del temps i l'evolució de la societat. Aquest caràcter definitori es pot articular en tres grans eixos: interès pel coneixement, cura per la convivència i atenció a l'adequació pedagògica. Presentarem els valors que conformen l'ideari de Institut Montserrat Miró i Vilà agrupats en aquests mateixos tres blocs, del coneixement, de l'ètica i de l'orientació pedagògica.

4.1. Els valors del coneixement

Qualitat d'ensenyament i excel·lència

L'Institut Montserrat Miró i Vilà pretén ser el centre de referència de la major excel·lència educativa possible en el municipi i vol uns estàndards de qualitat d'ensenyament que es puguin mantenir més enllà o més ençà dels diversos canvis en el sistema educatiu, les variacions de programacions i d'organització que emanen de les administracions educatives.

Coneixement i estudi

El centre entén que, malgrat les formes històriques que adopti la transmissió del coneixement, el saber sempre serà l'objectiu primordial de l'ensenyament, i en especial de l'ensenyament a secundària. El foment del saber entre els joves és el nostre àmbit d'intervenció a la societat. El saber consisteix en les ciències formals, ciències naturals, llengües, ciències socials i humanístiques, educació física, sabers artístics i musicals. I el foment del saber és sobre tot el foment de l'estudi. És amb l'eina del coneixement i és per la via de l'estudi com l'alumne ha d'assolir el seu màxim desenvolupament intel·lectual, ètic, social -i fins i tot el desenvolupament físic i artístic ja que aquestes matèries són clarament sabers si pensem que també s'administren racionalment, amb un pautat progressiu i una organització clara.

Dimensió social del coneixement

El coneixement té una dimensió d'adequació a la individualitat que passa per atènyer-se a les capacitats, context familiar i interessos, i així donar respostes a demandes individualitzades de l'interessat i de la família. Però té també una *dimensió social, pública o universal*: és el saber de tota una societat històricament produïda i es tracta d'eleva l'alumne a aquest saber col·lectiu, tant en l'àmbit de les ciències formals, com les ciències naturals, les ciències humanes, els sabers artístics etc.

Riquesa de la dimensió individual i personalització de l'ensenyament

Pel que fa a la dimensió individual del procés d'ensenyament i aprenentatge, el centre focalitza la persona de l'alumne, les seves capacitats i qualitats, les seves formes de fer i d'aprendre i les seves

necessitats que fan un tot més ric que no només les habilitat cognitives en una matèria. Tractarem, en la mesura del possible, d'oferir-li una formació integral, orientada a la vida, i funcional o professional, partint de continguts i procediments útils per a l'aprenentatge, normes i hàbits per a la socialització, i actituds i valors positius tant en relació als altres, com en relació amb ell mateix.

Ensenyament públic

Sembla un objectiu irrenunciable que un centre públic, amb una majoria de professors funcionaris públics, cregui en l'escola pública independentment de quina afecció mostri l'Administració de torn per afavorir l'escola pública en front de les polítiques de concerts educatius amb les escoles privades. Creure en l'escola pública significa creure que l'Estat, a través dels seus servidors públics, ha de subministrar no només un mena d'instrucció bàsica per socialitzar els ciutadans, sinó que vol que tothom tingui les *mateixes oportunitats independentment del seu origen*, condició, classe social, sexe, religió, etc. El nostre centre vol comprometre's en un ensenyament de qualitat i públic.

Llengua catalana

La llengua catalana és la llengua vehicular de comunicació interna i externa, i alhora, llengua d'ensenyament. Es facilita de forma prioritària que els alumnes no catalanoparlants aprenguin a desenvolupar-se amb normalitat amb la llengua del país. El mateix esforç es farà per donar a conèixer la història i la cultura dels països de parla catalana com a senyal d'identitat des de la qual participar activament en el desenvolupament europeu.

Llengües estrangeres

Es considera que el coneixement en l'actualitat es queda molt limitat si només s'ocupa dels problemes locals, de la recerca local, de les publicacions o les realitzacions locals. El mateix valor de la universalitat que assenyalàvem no només implica una assumpció de les bones tradicions que ens constitueixen sinó obertura a les realitat d'un món global, canviant molt ràpidament i en múltiples nivells de connexió. Sembla evident que el foment de les llengües estrangeres ha de ser el pilar comunicatiu bàsic que permet tota la resta: obrir-se al món, assabentar-se què es fa arreu i poder-hi participar activament amb les nostres pròpies iniciatives.

Activitats fora de l'aula

A banda de les classes basades en el treball en l'aula, el centre troba valuós poder contextualitzar quan sigui possible el coneixement amb activitats escolars adients fora de l'aula. En alguns casos, les sortides són condició sine quan non per tal d'acomplir un aprenentatge (cas d'una pràctica esportiva); en altres casos, fan visible la part teòrica, o bé consoliden els coneixements amb la pràctica, o bé simplement incentiven el gust per aquell coneixement (sortides, tallers, visites guiades, concursos externs, etc.)

Tecnologies de la informació i del coneixement

L'educació en el segle XXI no pot romandre cega a l'ús de les eines informàtiques en la nostra

societat, la seva implantació massiva i l'enorme força transformadora de l'economia i la cultura que està tenint. Com a usuaris d'aquestes eines a nivell de simple ciutadà, però també com a possibles professionals que les empren a nivells més avançats, el centre es compromet a fomentar i posar a l'abast de l'alumnat les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) per tal que no romanguin alienes a ningun alumne.

4.2 Els valors ètics

Cultura de l'esforç

Allò que de manera universal s'ha de conrear en tots els alumnes independentment de les seves capacitats cognoscitives, i en tots els professionals independentment de la seva especialització, és el *valor de l'esforç, la constància en el treball, l'adquisició d'hàbits i l'afany de superació*. Aquesta fita no és contradictòria amb la del coneixement sinó que ambdós valors, coneixement i esforç, guarden diverses relacions de dependència mútua: l'esforç és la condició bàsica de l'assoliment de coneixement; l'augment del coneixement afavoreix la sensibilitat ètica i social; al mateix temps, l'augment de coneixement promou més desig de saber i dona nou impuls a l'esforç.

Convivència

L'altra gran valor que el nostre centre ha considerat fonamental des dels seus inicis i de manera ininterrompuda és l'ordre i el bon clima de treball. Aquest valor clau es basa en el foment de la contenció personal de les conductes disruptives, el compliment de les obligacions, i l'existència de normes de disciplina correctament formulades i intel·ligentment aplicades. Es considera un pilar sòlid per poder començar a treballar que hi hagi ordre, clima de treball, certa harmonia entre els membres de la comunitat educativa. En la història del centre, d'una manera o altre mai s'ha descurat aquest aspecte que fa de marc per tota intervenció educativa que cerqui el coneixement o qualsevol altra prioritat en valors. Això vol dir que la disciplina no és un valor en si mateix, ni l'obediència servil ho pot ser en una societat complexa, però sí que és un marc indispensable per desenvolupar les capacitats dels alumnes. Considerem que res podria ser més penós que un centre on s'hagués perdut el nord, els alumnes estiguessin descontrolats, els professors i la resta de professionals no complissin les seves obligacions, i els pares no s'ocupessin dels seus fills.

Clima de centre

Les normes de convivència i mesures de disciplina, el seu compliment intel·ligent, la vigilància preventiva s'han de considerar un mitjà per aquesta finalitat com s'ha dit. Al costat d'aquest mitjà, l'ideal que cal aixecar és la d'un clima de centre agradable, engrescador, afavoridor del creixement d'alumnes, pares i professors. Tot allò que afavoreixi el bon clima de centre, vingui espontàniament o per disseny d'organització, ha de ser fomentat i benvingut.

Pluralisme ideològic i valors democràtics.

El nostre centre assumeix sense reserves el pluralisme ideològic inherent a tota societat moderna i fomenta, en conseqüència, els valors democràtics i les formes d'actuar que se'n deriven de la

Llibertat de l'home contemporani:

- la llibertat enfront de les diverses formes de servitud;
- la responsabilitat individual enfront de l'obediència cega;
- el diàleg enfront de la confrontació violenta (en especial, aplicat a un centre educatiu, cal tenir cura que no es produeixin actituds d'assetjament);
- el joc de les diverses opcions polítiques (pluralisme) enfront de les postures totalitàries;
- la tolerància enfront del dogmatisme;
- el valor de la pau i la seva defensa enfront de la guerra;
- la promoció de la cooperació enfront de l'individualisme exclouent;
- el coneixement raonat i lliurement escollit enfront de l'adoctrinament i el proselitisme
- la participació ciutadana enfront de la indiferència política;
- la solidaritat enfront de la indiferència vers la injustícia;
- el respecte als drets humans enfront de les polítiques autoritàries;
- el respecte en el tracte vers l'altre enfront de les actituds ofensives, discriminatòries, marginadores per raó de sexe, orientació sexual, raça, llengua, família, cultura, procedència social o geogràfica, religió, etc. ;

Paper de les normes en la defensa dels valors democràtics.

És clar que aquests grans valors de nostre sistema democràtic no es poden devaluar en justificacions per conductes que atemptin contra el marc de convivència i per això es recorda que les normes i lleis no van contra aquests valors sinó que els preserven. Això que es diu d'un país sencer, es diu també de les normatives particulars o internes dins d'un institut de secundària i nosaltres fem nostre aquests valors i aquest paper de les normatives.

Aconfessionalitat

Dins del paquet dels valors democràtics no està de més explicitar-ne alguns per la seva rellevància social i en ordre a tenir un referent en l'ideari que orienti normes o actuacions en cas que sorgissin conflictes.

Així, el nostre centre és públic i, com a tal, aconfessional. El centre sempre ha impartit la matèria de religió catòlica des del respecte per altres religions i per les diverses postures laiques. Volem que segueixi sent així i es respectin les confessions religioses i no-religioses de tots els membres de la comunitat escolar. Les discriminacions per aquest motiu estan fora de lloc.

Educació no sexista

El respecte a la persona sigui quin sigui el seu sexe i la seva orientació sexual, sempre que la conducta es captin dins les normes de convivència, esdevé un dels trets dels nostre model educatiu i un tret d'identificació de la mentalitat de la nostra societat que el nostre centre fa seu. Això implica el compromís de fer una educació no sexista.

Respecte a la multiculturalitat.

L'ensenyament que s'imparteix en el centre deriva de programes establerts pel Departament d'Ensenyament i s'inscriu de manera natural en les tradicions culturals europees. Tanmateix, és un

valor assumit en les nostres societats el respecte a les altres cultures, tradicions, llengües i mentalitats que formen part dels ciutadans immigrants els quals, en major o menor percentatge, formen part de la comunitat escolar del nostre centre. Considerem que el fet multicultural, la coexistència d'aquesta diversitat humana en l'escola, és una aportació valuosa i un enriquiment cultural que resulta beneficiós en la formació de les persones. El centre vetllarà en especial que no es produeixin comportaments xenòfobs dins de la comunitat escolar.

Escola participativa.

També forma part dels valors democràtics que el ciutadà pugui i hagi de ser partícip en la gestió de les decisions que afecten la seva comunitat. El centre escolar és un àmbit idoni per concretar aquesta dimensió del ciutadà. El nostre centre ofereix la participació efectiva de tots els membres de la comunitat escolar en els processos de gestió del centre previstos per la llei, és a dir, en els òrgans formals d'organització com l'AMPA, el Consell Escolar o les reunions de delegats, i també en aquells àmbits que el centre trobi convenient sempre dins del marc legal.

En especial, trobem molt necessari el recolzament dels pares i les mares de l'alumnat en la intervenció educativa a les llars, on el procés d'aprenentatge es continua de manera natural.

Encontre cultural

El nostre centre té vocació de ser un lloc d'encontre social i de difusió cultural, per a la qual cosa establirem relacions amb les institucions i amb associacions ciutadanes arrelades al nostre entorn, sempre en la mesura de les nostres possibilitats, i sempre que fer-ho no impliqui oblidar parcialment o totalment els principis anteriors, ni perjudiqui el desenvolupament normal de les nostres activitats educatives. En aquest sentit, el centre col·labora amb l'Ajuntament de Montcada i Reixac, el Museu de les Maleses, La Unió de Mas Rampinyo, Mossos d'Esquadra, Policia Local, etc.

Encontre amb les empreses

D'igual manera, i atès que el centre està ubicat en un entorn productiu, ben a prop de grans polígons industrials com la Ferreria, Foinvasa o Pla d'en Coll, sempre s'ha mostrat obert a la col·laboració amb el món laboral. Això s'ha concretat en forma de pràctiques d'alumnes en la matèria d'Estada a l'empresa o en forma d'estades a l'empresa dins del Projecte de Diversificació Curricular que es du a terme a 2n cicle de l'ESO o en forma d'altres eventuais projectes d'ocupació en col·laboració amb l'Ajuntament. Forma part de l'ideari nostre mantenir aquest lligam ja que, a banda de l'objectiu de l'ocupació, l'encontre amb el món de l'empresa acorda amb el centre, per una altra via, en el valor de l'esforç.

Valors ambientals

En la llista de les preocupacions del ciutadà contemporani no pot oblidar-se el medi ambient. Des del nostre centre, en el municipi de Montcada i Reixac -molt afectat per la construcció i les vies de comunicació-, i amb el pati ubicat gairebé sota la A2 -una autopista molt transitada- aquesta consciència ambiental és peremptòria. Som sensibles a la cura pel medi ambient i en la mesura de les nostres possibilitats es fomenta aquesta sensibilitat: des de l'àmbit de les ciències naturals, però també des de la tutoria i les classes d'ètica i ciutadania, s'incideix en la consciència del problema

mediambiental, l'escassetat dels recursos, la necessitat de protegir-los, així com fomentar el coneixement i l'estimació de la flora i la fauna, de la muntanya i dels rius del municipi de Montcada, que estan força malmesos. Altres petites accions en la mateixa línia són optimitzar l'ús del paper i emprar substitutivament quan es pugui sistemes informàtics (ús dels canons). Un apartat especial en la mateixa línia és la cura per la neteja.

Neteja i higiene

El control dels recursos porta a replantejar la despesa en neteja -a càrrec d'empreses especialitzades. Però aquesta circumstància econòmica obrí al seu moment una oportunitat a la pedagogia de la neteja del centre que va més enllà del mer estalvi. Es tracta d'implicar l'alumnat en el manteniment de la netedat de les aules, passadissos i pati: així, s'informarà des de la tutoria sobre la necessitat de ser polits, evitant sobre tot que s'embrutin els espais i mobles, penalitzant si cal qui llenca deixalles al terra, sigui sota cobert o al pati, i recollint cadires i taules cada dia per tal de facilitar la feina de l'empresa de neteja.

Salut

Forma part dels valors que el centre assumeix, el manteniment de la bona salut física i psíquica de les persones que formen la comunitat escolar. La prevenció de qualsevol risc o alteració per motius laborals, i la promoció de la salut en general, individual i col·lectiva, són preocupacions nostres que no podem deixar d'atendre. Això es concreta com un eix de treball bàsic dins del PAT en forma de xerrades de prevenció, educació per la salut o d'altres actuacions. A més, existeixen xarxes de col·laboració amb el CSMIJ (Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil) i altres serveis de salut.

4.3 Valors de l'orientació pedagògica.

Visió integradora

Atès que el coneixement és un dels valors preferents del centre, impulsem una visió integradora del saber humà des de la qual es trobin en connexió i diàleg fluït les distintes branques que s'imparteixen: les ciències formals (les matemàtiques), les ciències de la naturalesa en sentit ample (física, química, biologia), les ciències aplicades (tecnologia), les humanitats (llengües i literatures modernes i antigues, filosofia), l'educació física i les arts (visual i plàstica, música).

Les bones tradicions

La fita del coneixement mena a dues conseqüències contrapesades. Primera: no es pot llençar per la borda ni els conceptes, ni els procediments ni els valors que la tradició històrica -científica, cultural, artística- avalia com a sòlids per la bona formació de les persones. No es pot deixar al marge el bo i millor de l'educació en nom de la mera innovació, és a dir, en nom de la suposició que tota innovació pedagògica és bona. Segona: cal també la innovació -que tractem en el següent punt.

Les bones innovacions

Simultàniament, diem, cal l'equilibri d'una segona orientació. A l'error de creure que tot allò nou és bo s'hi podria oposar l'error simètric de creure que tot allò vell és bo. Per això una de les feines pedagògiques que el centre fa seva és restar obert a les recerques dins de cada especialitat, restar sensible a les innovacions científiques i tecnològiques, a les avantguardes artístiques i culturals, a les metodologies i estratègies didàctiques que mostrin raonables signes d'eficàcia en la promoció del coneixement. La cura per la innovació, d'altra banda, té un altre sentit a banda d'eventuals procediments valuosos i és que subministra el nervi i la tensió perquè el professor auto-avalui permanentment la qualitat de la seva feina.

Adaptació a la complexitat dels alumnes

Inspirat en aquestes dues fonts, la bona tradició i la bona innovació, el professorat, com a element actiu de transmissió i de mediació educativa i cultural, vetllarà per adaptar constantment la seva feina a la realitat de l'aula. Es a dir, caldrà tenir en compte el saber d'una banda i els alumnes per altra. La realitat dels alumnes és una complexitat que té vectors psicològics (capacitats), pedagògics (bases anteriors, estratègies d'ensenyament adequades), sociològics (medi, pares, municipi, procedència social). Sense aquesta atenció a la complexitat, el saber no troba manera d'arribar al seu destí.

Escola inclusiva i atenció a la diversitat

Un altre element de la complexitat de l'alumne és l'anomenada diversitat que fa referència no només a les dificultats sinó, en el fons, a la dimensió individual dels alumnes. Forma part dels valors que l'escola contemporània ha fet seus que aquesta hagi de ser inclusiva i donar atenció a la diversitat humana. El centre, com és preceptiu, tindrà un pla que garanteixi la millor resposta educativa a l'alumnat amb NEE o altres dificultats -un pla que contempli l'atenció individualitzada, el treball en petit grups si és el cas o d'altres recursos-.

Avaluació continuada, sumativa i formativa

Atès que cal atendre aquesta complexitat i aquesta diversitat, s'imposa que a l'avaluació sumativa - que resultaria d'un horitzó de saber universal, el mateix per a tothom- s'hagi afegir una avaluació formativa que resulta de considerar la dimensió individual i permet avaluar els esforços personals durant el procés d'ensenyament-aprenentatge. Per això mateix, l'avaluació no pot ser un acte singular aïllat de tot el procés sinó un seguiment que continua des del primer dia de curs -o fins i tot des d'abans si pensem en com es transmet la informació sobre l'alumne de primària a secundària, o des dels cursos anteriors.

Formació permanent del professors

El professor en el nostre món és algú que ha d'estar al dia dels coneixements i recursos que la societat posa al seu abast. En aquest sentit, l'actualització tant de coneixements com d'habilitats pedagògiques, és un valor que es promou per canals espontanis i canals institucionals. Dels primers són les pròpies classes, en la mesura en què els alumnes plantegen reptes; o els companys, en la mesura que la discussió científica anima a saber-ne més; o el centre si organitza xerrades o col·loquis sobre temes que van més enllà del dia a dia. Però de manera institucional existeixen els diversos cursos de formació propiciats, regulats i acreditats pel departament de Formació que depèn del Departament d'Ensenyament. Aquests cursos parteixen de les seves propostes anuals en forma de Plans de Formació de Zona, però també d'institucions acadèmiques com l'ICE, els Col·legis de Llicenciats, Rosa Sensat, etc. De tots aquests cursos, el centre sempre n'està al corrent i n'arriba informació puntual als professors.

Programes externs

El centre fomentarà la participació en programes externs segons les nostres possibilitats del moment. En aquest sentit, a títol d'exemples de la nostra experiència, s'ha impulsat la participació en programes lingüístics, científics i artístics com establir correspondència amb instituts francesos, Estadés laborals a Irlanda, diversos concursos literaris i artístics el dia de St. Jordi, treballs de recerca de 2n de batxillerat en llengua estrangera, participació en el programa PELE. Ha impulsat en el terreny de les ciències la participació en el Campus Itaca, visites al CERN, la intervenció dels alumnes d'Arqueologia a les successives Campanyes d'excavació a l'estiu al jaciment de Les Maletes, patrocinades per la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Montcada i CASB (*Consortium for Advanced Studies in Barcelona*) o altres activitats. Està en el nostre ideal continuar aquesta mena de participacions.

Motivació

Cal que tot el procés d'ensenyament-aprenentatge discorri amb la fluïdesa pròpia de les activitats humanes que es fan amb ganes i motivació. Aquest procés comporta rigor acadèmic, disciplina en el comportament, atenció a la complexitat, i està sempre en perill d'anquilosament pel rigor o per la disciplina o en perill de desbordament per la complexitat. Però si es mou fluïdificat per una motivació que es pugui encomanar a tots els membres de la comunitat escolar, aleshores les dificultats resulten superables, el lloc de treball té un clima amable, els alumnes aprofiten més els seus estudis. Aquest ideal sembla irrenunciable.

Expressió

La recerca en intel·ligència en temps recents ens ha dut a considerar que no existeix només un tipus d'intel·ligència. S'ha fet palès que l'escola no podia ser insensible a aquestes altres dimensions tal com reflecteix la noció de competència bàsica i la llista corresponent de competències que es poden vincular a les diferents formes d'intel·ligència. Entenem que s'ha de fomentar també l'educació artística, musical, física o esportiva no només com a "assignatures amb continguts teòrics" -cosa que ja queda recollida en els curricula- sinó com a autèntics mitjans per desenvolupar l'expressió de la personalitat, i en alguns casos la gestió de les pròpies emocions, i el conreu de l'empatia. "L'expressió" no seria considerada així una dimensió accessòria sinó fonamental en la persona.

Creativitat

El món contemporani requereix de ciutadans capaços d'imaginar maneres de fer les coses diferents, ser capaços "d'hipòtesis de treball" -que després caldrà posar a prova i que l'experiència podrà revelar com a útils o inútils. En el món de l'educació aquesta exigència creativa s'ha transferit en forma de la competència bàsica "aprendre a aprendre", és a dir, ser capaç de buscar els recursos que una situació nova demana i que una persona no disposava d'avançada; o més recentment, la demanda s'ha palesat en forma de revalorització de la figura de l'emprenedor i la introducció d'un crèdit específic de empenedoria. En aquest sentit, no només les matèries que fomenten l'expressió tenen responsabilitat en aquest valor sinó totes en la mesura que estiguin atentes a les maneres de fer originals dels alumnes: la resolució d'exercicis, les construccions lingüístiques, la capacitat de fer hipòtesis, els projectes originals.... Un centre que aconseguís una sinergia dels professionals en el foment de la creativitat seria un bon ideal en l'horitzó.

5. Objectius estratègics del centre

Els grans objectius de centre els classifiquem segons el criteri de les grans línies de valors, tot i que les activitats que implementarien en cada cas aquests objectius poden dependre de més d'una finalitat. Per exemple, un aula pensada per la diversitat, si funciona bé i assoleix el seu objectiu, aconsegueix fites de coneixement, de cohesió social i de foment de les habilitats pedagògiques dels professionals. Malgrat tot, resulta clarificador presentar els grans objectius amb cert criteri.

5.1. Objectius en la línia del valor del coneixement

Millorar els resultats educatius

El centre cercarà les estratègies adequades en cada curs optimitzant els recursos disponibles. A tall d'exemple, i pensant en estratègies ja experimentades, algunes mesures d'atenció a la diversitat que es poden implementar són:

- desdoblament per matèries específiques
- cotutories i atencions individualitzades pensant en alumnes amb manca d'hàbits, dificultats d'adaptació, risc d'exclusió social.
- elaboració per part dels departaments de materials adaptats, i elaboració de plans individuals per a alumnat nouvingut i amb NEE.
- grups de reforç per l'alumnat que presenta més dificultats.
- agrupaments flexibles per a les matèries instrumentals.
- projecte de diversificació curricular per l'alumnat més desmotivats.
- aules d'estudi en horari no lectiu per a alumnat d'ESO.
- adequació dels recursos informàtics com a eina pedagògica. Etc.

5.2. Objectius en la línia dels valors ètics

Millorar la cohesió social

Aquest objectiu es pot implementar de diverses maneres. A tall d'exemple es poden citar algunes estratègies que prenen com a base experiències passades:

- Foment de la participació de l'alumnat en activitats extraescolars.
- Atenció acurada als nouvinguts
- Col·laboració amb l'AMPA en activitats de cohesió social
- Implicació de les famílies en l'objectiu de la integració.

5.3. Objectius en la línia de l'orientació pedagògica.

Millorar l'adequació pedagògica dels professors.

- Millorar la coordinació entre el professorat per tal d'afavorir la coherència de la intervenció educativa.
- Millorar el tractament de la diversitat tot aconseguint més implicació de la comunitat educativa.
- Incorporar els recursos informàtics en la gestió pedagògica del centre (sistema PDA, intranet, moodle, ...).
- Fomentar l'actualització de les eines metodològiques en els professors.
- Foment d'activitats culturals i expressives.

5.4. Objectius en la línia de millorar infraestructures i recursos materials

En la mesura que el nostre centre té greus mancances d'infraestructures i seguretat i està pendent de construir-se un nou edifici, les condicions materials de la docència figuren entre les que afecten a l'exercici de la feina i la seva conservació mereix aquí especial atenció. L'espai físic i les condicions materials poden arribar a ser un gran avantatge o un gran inconvenient.

Millorar les infraestructures i la seguretat del centre

- Habilitar i dignificar els espais interiors del centre
- Optimitzar l'ús dels espais.
- Mantenir en bon estat les instal·lacions elèctriques, d'aigua, clavegueres i tots els serveis.
- Mantenir, actualitzar i incrementar els recursos informàtics.

6. Indicadors de progrés

Indicadors estables i eventuais

En qualsevol moment el centre pot estimar oportú recollir informació sobre una qüestió puntual amb el mecanisme que consideri adient (p. ex. una enquesta eventual directa a pares o alumnes sobre satisfacció amb la jornada compactada). Aquí s'indiquen només els indicadors que tenen caràcter estable o permanent, que s'han de recollir anualment.

6.1 Indicadors en la línia del valor del coneixement

Indicadors qualitat de l'ensenyament

- Resultats de promoció/graduació de curs de 1r, 2n, 3r i 4t ESO
- Resultats de superació d'avaluació diagnòstica de 3r d'ESO i a 4t d'ESO si es fan.
- Resultats de promoció/graduació de 1r i 2n de Batxillerat
- Resultats de superació de les PAU

6.2 Indicadors en la línia del valors ètics

Indicadors d'atenció a la convivència i al treball

- Còmput d'amonestacions, expedients o mesures similars vigents de las quals hi ha registre.
(Nota: aquest indicador té com a fita mostrar també que el centre és curós amb aquesta vigilància que és condició indispensable per al treball de qualitat)
- Còmput de faltes d'assistència d'alumnes.

6.3 Indicadors en la línia dels valors de l'orientació pedagògica

Indicadors de diversitat i del seu tractament

- Percentatge de diversitat significativa: Índex d'alumnes d'ESO amb necessitats educatives especials (motrius, físiques, psíquiques i sensorials).
- Percentatge d'alumnes d'ESO amb necessitats educatives específiques (amb situació socioeconòmica desfavorida)
- Percentatge d'alumnes d'ESO de nova incorporació al sistema educatiu (menys de 2 anys)
- Percentatge d'alumnes que gaudeixen d'ajuts per a l'adquisició de llibres de text i material didàctic complementari i informàtica
- Percentatge d'alumnes d'ESO que cursen programes de diversificació curricular

- Percentatge d'alumnes d'ESO amb pla individualitzat
- Percentatge d'alumnes d'ESO que participen en agrupaments flexibles i crèdits de reforç
- Percentatges d'abandonament a l'ESO i al batxillerat.

Indicadors de recursos humans

- Ràtios globals d'ESO i de batxillerat (proporcions entre nombre de grups, d'alumnes i de professors)

Indicadors de foment d'activitats culturals i expressives

- Nombre d'alumnes participants en concursos matemàtics, científics, literaris o artístics, interns o externs al centre
- Nombre de participants en activitats extraescolars promoguts pel centre de caràcter esportiu, cultural, artístic (ex. grups de Korfball, grups de teatre...)
- Participació en campus *Itaca* o programes similars d'incentivació d'estudis
- Relació d'alumnes participants en projectes d'excel·lència (ex. *Campus Científic* o similar)